

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Glasiilo K. S. K. Jednote v Slovenskih delovnih skupnostih. 5117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

OFFICIAL ORGAN OF THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION OF THE UNITED STATES OF AMERICA.

VREDNOST KATOLISKEGA TISKA.

(Izbrpkek iz pastirskega lista ameriških nadškofov in ikovov povodeni konferenca na Ameriški katoliški univerzi.) Delovanje katoliškega tiska je osobito velike vrednosti za našo Cerkev...

Kampanjski glasovi.

VAZEN NASVET

Posestnik, kakor hitro si zgradi ali kupi hišo, gleda v prvi vrsti na to, da hišo ali posestvo zavaruje proti požaru. Kmet ne samo, da si zavaruje posestvo proti požaru...

Posednik ne ve, če mu bo kdaj hiša ali posestvo zgorelo, in vendar skrbi, da je posestvo proti požaru zavarovano. Kmet ne ve, če bo katerikoli zadela nevihta njegovo posestvo...

Sedaj pa pogledaj, kako je s teboj? Kakor gotovo živiš, tako gotovo boš prejel ali slej moral umreti. Nisi gotov, da ti požar, nevihta, toča ali kaj drugega vniči posestvo...

Mogoče boš rekel: Za to imam še čas. Saj ne mialim še umreti. Dragi prijatelj, ne ti, ne jaz in nobeno človeško bitje na svetu ne ve kraja, časa, dneva ali ure...

Marsikateri je bil mogoče istega mnenja, kakor si ti. Marsikdo je odlašal in rekel, saj ne bom še umrl, imam še čas, da se zavarujem. Mnogo takih, ki so zavarovalnino odlašali...

In kar ne veš, kje te čaka nesreča, ker ne veš, kdaj in kje te sreča smrt, ne odlašaj, zavaruj se sedaj, dokler je čas. Ne le kot član poštene človeške družbe si dolžan zavarovati svojo lastno osebo...

JOSIP ZALAB, glavni tajnik.

Pregled priseljeniškega zakona od l. 1924.

OPAZKA — Novi priseljeniški zakon, ki je stopil v veljavo dne 1. julija, 1924, v nekaterih ne menja predpisov splošnega priseljeniškega zakona od leta 1917, edino zamenja stari zakon o kvoti...

V prvem redu je novi zakon drastično zmanjšal število oseb, ki smejo prihajati vsako leto, zlasti iz južnih in vzhodnih držav Evrope...

Glavne spremembe.

V prvem redu je novi zakon drastično zmanjšal število oseb, ki smejo prihajati vsako leto, zlasti iz južnih in vzhodnih držav Evrope...

1. Neporočni otroci, mlajši od 18 let, kakor tudi žena državljanca Zdrženih držav...

2. Priseljenc, ki je bil poprej zakonito pripuščen v Zdržene države in ki se vrača po kratki odsotnosti v inozemstvu...

3. Priseljenc, ki se je rodil v Kanadi, Mehiki ali v kateri drugi neodvisni ameriški deželi, njegova žena in neporočni otroci...

4. Duhovniki vsake veroizpovedi, profesorji kolegijev, akademij, seminjskih ali vseučilskih in njihove žene in neporočni otroci, mlajši od 18 let...

5. Dijaki, najmanj 15 let stari, ki prihajajo v Zdržene države v izključno svrhu, da poohajajo kak priznani učni zavod. Priseljenci, ki spadajo h katerikoli izmed teh petih skupin smejo prihajati v Zdržene države v neomejenem številu...

Priseljenci, ki spadajo h katerikoli izmed teh petih skupin smejo prihajati v Zdržene države v neomejenem številu. Priseljenci, ki spadajo h katerikoli izmed teh petih skupin smejo prihajati v Zdržene države v neomejenem številu...

Language Information Service, 119 W. 41st Street, Prištojbnina za "permit" znaša \$3, dočim stane priseljeniška viza \$10. Kadar v Zdrženih državah nastanjeni ameriški državljani želi dobiti iz starega kraja svojo ženo in otroke...

V drugo vrsto priseljenecv spadajo oni, ki se vtevaajo v kvoto. Ti so podeljeni v dve skupini: v prednostne kvote priseljenice in navadne kvotne priseljenice (preferred quota immigrants) imajo pravico do prve polovice kvote...

Tu se zopet omenja žena ameriškega državljanca, namreč kot prednostna kvotna priseljenka. To pomenja, da ameriški državljani, vsaj 21 let stari, kateri ni nastanjen v Zdrženih državah, more dobiti svojo ženo kot prednostno kvotno priseljenko...

Na vsak način, kadar ameriški državljani želi dobiti svojo družino ali gori omenjene sorodnike iz starega kraja, on mora vložiti prošnjo na generalnega priseljeniškega komisarja v Washingtonu...

Ti ne vživajo nikakih prednosti pod novim zakonom; tudi njihove žene in otroci morajo čakati, dokler ne pridejo na vrsto ali na red kakor vsi navadni kvotni priseljenici. "Affidavits," poslani od tukaj, nič ne pomagajo namenjenemu priseljencu, kar se tiče kvote...

Vsi namenjeni priseljenici, izvenkvotni ali kvotni, morajo dobiti od ameriškega konzula priseljeniško vizo. Imamo tri vrste teh viz: izvenkvotno (non quota immigration visa), prednostno kvotno (preferred quota immigration visa) in kvotno priseljeniško vizo (quota immigration visa)...

med njimi. Tedaj so judje obhajali svoj največji praznik "Yom Kippur." Vse bližnje trgovine so bile zaprte od najmanjšega branjevca do največjega department trgovine. In ne samo judovske, ampak tudi druge. Iz simpatije do judov smo morali vsi Yom kippurja obhajati, tudi katoličani in kristjani...

Zarobenke državljanov in inozemcev morejo priti v Zdržene države le kot kvotne priseljenice in ne vživajo nikake prednosti za to, ker so zarobenke! Le ako je tako deklica hčerka ameriškega državljanca, mlajša od 21 let, ali pa ako je izkušana poljedelka, more priti kot prednostna kvotna priseljenka...

Če dostokrat sem čital in čul o velikanski Knausovi elektricni preši za grozdje. Zadržjo soto popodne sva si jo ogledala s Tonetom Strnišem. Človek, ko pride kak dan v mesecu oktobru na Jernejevo dvorišče, si ne more predstavljati, kaj vse se vrtil in vrši ondi. Vsak največji "show" ameriških kinogledišč je ničla proti temu. Naš mojster Jernej bi lahko računl \$1 "admišna" za vsakega gledalca. Predstavljajte si: cele tri tone grozdja so naenkrat spravil v prešo; meni se je najbolj smilil oni debeli mož, ki ni mogel sproti metati in prazniti polnih košar finega ohijskega grozdja v ono pripravo, ki je krasne grozde metala v prešo...

Po dovršenem komisijonogledu je našu Mr. Knaus peljal v svojo klet. Baš tedaj sem se spomnil na mojega dragega znanca in prijatelja Mihata iz Bridgeporta, O. Revež tarna, da tam še praznih sodov in vinskih preš ne smejo imeti. Prav omilujem ga. Če imajo ondi dosti slovenskih "plumberjev," bi mu svetoval, da napelje posebno in skrivno podzemelsko cev iz Knausovega dvorišča do njegove hiše (125 mihi daleč). Stvar in naprava bi se mu bogato izplačala.

Ker imam doma fin radio aparat, slišim in čujem vsak večer skoro vse važne novice širom domovine. Zadnji terek so v Dallas, Tex., jamrali, da v cellem mestu ni ene ženske za nase stop v neki igri, kjer mora imeti ženska dolge lasje. Reklji so, da plačajo vožnjo do tja oni gospodični all gospej, ki se še lahko ponaša z naravnimi (dolgimi) lasmi. Ako bi bil jaz ženska, bi šel takoj pogledat v Dallas, Tex.

Neka moja znanca iz Barber-tona, O., mi piše, da bi rabila kar dva stroja za pestovanje otrok, o koji iznajdbi sem zadnjič omenil. Mr. Zoolidge v Collinwoodu! Na noge!

Minuli teden je bilo v neki št. "A. D." 11 oglosov za prešanje mošta v skupnem obsegu nad 3 kolone. Pa pravijo, da bo Volstead tudi v Clevelandu zmagal. Pri nas ronajo sedaj slični mljini in preše noč in dan.

Slovenci v Clevelandu se lahko vedno postavijo. Dne 7. oktobra je bil v nekem znanem domačem angleškem dnevniku priboben seznam rojstnih slučajev tem mestu. Prvo in častno mesto je isti dan zaslužil rojak Anton Troha, kar je bilo uradno naznanjeno, da ga je 3. oktobra obiskala gospa Stork-lja in mu pustila za spomin

St. Clairski paberki.

(Piše urednik.)

Odkar živim na istočni 120. cesti v Glenville, sem že enkrat omenil, da je tam večina Abrahamovih sinov in hčera, oziroma judov. So sicer vsi amerikanizirani in O. K., samo v torek zvečer dne 7. oktobra sem pa skušil, kako sitno je živeti

hčerko. Druga slovenska imena so bila sledeča: Alojz Pelko je dobitl sina, John Mahovlić sina, W. Dokler sina, Fr. Bernik hči, John Palčar hčerko. To je znamenje, da slovenski živelj v Clevelandu še ne bo kmalu izumrl.

Minulo nedeljo je naš rojak in mojster John J. Grdina priredil v korist slovenske cerkve v Collinwoodu veliko predstavo. Ljudstva je bilo tedaj v Slovenskem Domu toliko, da so se kar trli. Dobro, da niso noga-gar zmečkali. Res, naš John J. Grdina, ta zna kazati svojo umetnost. Meni se je najbolj dopadla njegova začarana steklenica, iz katere teče zaeno: vino, voda, mleko in kava. Koliko velja ducat takih polnih začaranih steklenic, še nisem vprašal.

Najbolj pošten človek je oni, ki se pelje iz Clevelanda proti Lorain, O., zjutraj ob 3. uri in vzame na njivi kakega farmerja 4 zeljnate glave za spomin. Za spomin na ta nočni obisk pa pustil pri starih njih glav v papirju zavit kvoder za vzete 4 glave. To je skušil in izvršil zadnje soboto eden izmed mojih prijateljev.

Waukegan-North Chicago, Ill.

V soboto, 1. novembra, izda Slovensko Stavbinsko in Posojilno Društvo novo XV. delniško serijo. Rojaki, pridno posezite po teh delnicah — to vam kliče posojilno društvo v vašo korist. Delnice so po \$100 ter vplačljive po 25 all 12 1/2 centov na teden, tako malo svoto vsaki teden se vam prav nič ne pozna, a poznalo se pa bo, ko boste v par letih za vsako delnico prejelj po sto dolarjev. Torej pridite v soboto v urad Stavbinskega in Posojilnega Društva ter si vzemite delnico, kolikor več, tem bolje! Na vse one, ki mislijo na pomlad nova stanovanja delati, apeliramo, da naj se požurijo ter se priglas za posojilo, da pridejo na vrsto ob pravem času, kajti mi se moramo strogo ravnati po redu, kdor prvi pride, prvi dobi. Zato ne odlašajte, ampak prigrisite se takoj.

Na vseh one, ki imajo denar na rokah ali bankah, apeliramo, da naj svoj denar pri domačem podjetju uložo na 4 1/2% obresti. Denar se sprejema na okrogle svote, \$100, \$200 itd.

Se priporočamo, Slovensko Stavbinsko in posojilno društvo, Math Ivanetich, tajnik.

\$1,500,000.00 — NEIZPODBITO DEJSTVO!

Uradne številka kažejo, da so Zdržene države dežele, ki trpi ogromno industrijalno zrgubo vsako leto, ki presega 1,500 milijonov dolarjev, radi prepredljivih boleznij in ozdravljivih pomanjkljivosti njenih državljanov. Pri devetih izmed desetih slučajev izvira bolezen valed želoždnih neredov. Kadar sta prizadetra želoždec in splošno zdravje, tedaj dosežete čudovite uspehe s Trinerjevim zdravilno gremkim vinom. Mr. A. M. Markowski, R. F. D. 3, East Syracuse, N. Y., pravi v svojem pismu, katerega smo sprejeli 1. oktobra: "Že 7 let rabim Trinerjevo zdravilno gremko vino, ki je prvo zdravilo na svetu za vsakega. Mnogim naše družine je pomagalo in s tem izražam svojo zahvalo za to veliko pomoč." Mr. Markowski pravilno povdarja dejstvo, da isto pomaga. Gotovi uspehi v slučajih slabega teka, slabe prebave, glavobolov, slabega spanca, počutka splošne slabosti in podobnih neredov so proslavili Trinerjevo zdravilno gremko vino. Poskusite rayno tako Trinerjev liniment za revmatizem in nevralgijo in Trinerjev Cough Sedative — in če vam ne more vaš lekarnar ali trgovec postreči, tedaj pišite na Joseph Triner Co., Chicago, Ill. (Advertis.)

Ker imam doma fin radio aparat, slišim in čujem vsak večer skoro vse važne novice širom domovine. Zadnji terek so v Dallas, Tex., jamrali, da v cellem mestu ni ene ženske za nase stop v neki igri, kjer mora imeti ženska dolge lasje. Reklji so, da plačajo vožnjo do tja oni gospodični all gospej, ki se še lahko ponaša z naravnimi (dolgimi) lasmi. Ako bi bil jaz ženska, bi šel takoj pogledat v Dallas, Tex.

Neka moja znanca iz Barber-tona, O., mi piše, da bi rabila kar dva stroja za pestovanje otrok, o koji iznajdbi sem zadnjič omenil. Mr. Zoolidge v Collinwoodu! Na noge!

Minuli teden je bilo v neki št. "A. D." 11 oglosov za prešanje mošta v skupnem obsegu nad 3 kolone. Pa pravijo, da bo Volstead tudi v Clevelandu zmagal. Pri nas ronajo sedaj slični mljini in preše noč in dan.

Slovenci v Clevelandu se lahko vedno postavijo. Dne 7. oktobra je bil v nekem znanem domačem angleškem dnevniku priboben seznam rojstnih slučajev tem mestu. Prvo in častno mesto je isti dan zaslužil rojak Anton Troha, kar je bilo uradno naznanjeno, da ga je 3. oktobra obiskala gospa Stork-lja in mu pustila za spomin

St. Clairski paberki. (Piše urednik.) Odkar živim na istočni 120. cesti v Glenville, sem že enkrat omenil, da je tam večina Abrahamovih sinov in hčera, oziroma judov. So sicer vsi amerikanizirani in O. K., samo v torek zvečer dne 7. oktobra sem pa skušil, kako sitno je živeti

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL. Solventnost aktivnega oddelka znaša 100.18%; solventnost mladinskega oddelka znaša 121.43%.

Od ustanovitve do 1. oktobra, 1924 znaša skupna izplačana podpora \$2,482,312.99.

GLAVNI UPRAVNIKI:

- Glavni predsednik: Anton Grdina, 1053 East 82nd St., Cleveland, Ohio. I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

- Frank Opeka, 26-10th St., North Chicago, Ill. John Jerich, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

- John R. Sterbentz, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich. Martin Kromesec, 2004 Coulter St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

- John Dechman, Box 529 Forest City, Pa. John Mura, 42 Hallock Ave., Brooklyn, N. Y.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 8117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Telefon: Randolph 628. Vsa pisma in denarne zadeve, tiskajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnine pa na "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. JEDNOTE.

PROŠNJA NOVEGA DRUŠTVA ZA SPREJEM V JEDNOTO.

Novoustanovljeno društvo v Homer City, Pa., želi pristopiti v K. S. K. Jednoto. Imena prosilcev in prosilk so: Mary Felician, Mary Gorichan, Anie Unetich, Frank Felician, Frank Kozele, Andy Unetich, Karol Klemenc, Frank Gorichan, Matija Golob, Tomaž Košič, Imbro Vlahovac, Anton Kovach, Annie Farenchak, Frank Farenchak.

JOSIP ZALAR, glavni tajnik. Joliet, Ill., 14. oktobra, 1924.

Finančno poročilo K. S. K. J. za mes. sept. 1924. Aseament št. 9-24.

Table with columns: Dr. št., Plač. sept. 9-24, Smrtnina, Pokod., Cent. bol. podp., Onem. pod. Rows 1-131.

Table with columns: Dr. št., Plač. sept. 9-24, Smrtnina, Pokod., Cent. bol. podp., Onem. pod. Rows 132-282.

Preostanek 1. septembra, 1924 \$1,218,094.61

Prejemki tekom meseca septembra, 1924: \$26,230.97

Prejeli od društev 2,813.00

Obresti 288.50 \$ 29,332.47

Dobitek pri nakupu obveznic Pulaski Co., Ark. \$1,247,427.08

Preostanek 30. septembra, 1924 \$1,224,599.37

Meseca sept. 1924 kupljene obveznice: \$10,000.— County of Pulaski, Ark. Arkansas & Missouri Highway Dist. 5%.

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Finančno poročilo mladinskega oddelka K. S. K. Jednote za mesec SEPTEMBER, 1924.

Table with columns: Dr. št., Vplač. sept. Rows 1-92.

Upravni stroški 90.00

Skupaj \$ 898.50

Preost. 30. sept., '24 \$38,048.36

JOSIP ZALAR, glav. tajnik. Joliet, Ill., 10. oktobra, 1924.

Rezultat letošnjega ljubljanskega velesejma.

Velesejmski urad je zbral natančne rezultate letošnjega velesejma. Iz te statistike po- snemamo:

Letos je razstavilo na velesejmu 726 tvrdk, od teh 148 inozemskih. Lani je bilo 776 razstavljalcev, od teh inozemcev 191.

Iz tega razvidimo, da se je število razstavljalcev zmanjšalo, kar je povzročilo dejstvo, da se je v paviljonu, kjer so bili lani še razstavljalci, namestila razstava prirode Slovenije.

Opaziti je tudi, da je število inozemskih razstavljalcev padlo. Eripuščene so namreč k razstavljanju one inozemske firme, ki proizvajajo predmete, katerih ne producira domača industrija.

Razstavljalcev iz Slovenije je bilo 423 (lani 440), iz Hrvaške in Slavonije 112 (lani 130), iz Srbije pa 40 (lani 15).

Od inozemstva je bila najmočnejš ezastopana Francija s 38 rastavljalci (lani 22), na to sledje Českoslovaška s 28 (lani 26), Avstrija s 24 (lani 62), Italija s 23 (lani 11), Nemčija s 18 (lani 48), Belgija z 10 (lani 16), Amerika s 6 (lani 8), Anglija s 5 (lani 6), in Švica z enim razstavljalcem (lani tudi eden).

V letu 1924 je bilo od 723 razstavljalcev industrijskih podjetij 581, trgovskih podjetij pa 132.

O uspehih letošnjega velesejma govore sledeči podatki: S splošnim uspehom velesejma je zadovoljnih 90.2 odstotka vseh razstavljalcev, medtem ko jih ni zadovoljnih 6.6 odstotkov, 3.2 odstotkov pa se jih ni izrazilo.

Velik pomen velesejma leži tudi v pridobivanju novih zvez. Tudi v tem oziru je velesejm v odlični meri zadovoljil vse razstavljalce.

Tudi v pogledu organizacije so izražali vsi razstavljalci svojo zadovoljnost. Velika večina razstavljalcev bo prihodnje leto zopet prišla na velesejm.

Nekako dve tretjini vseh razstavljalcev sta se izrazili za to, da je bodoči velesejm v avgustu prihodnjega leta, 13 odstotkov jih je za september-ski termin, neodločenih pa 25 odstotkov.

Kupčijski uspehi posameznih strok na velesejmu so bili dobri. Z ozirom na posamezne stroke je bil v kemični industriji, stavarstvu in kozmetiki uspeh zelo dober.

V industriji železa in jekla, puškarstvu, kovinskih izdelkih, poljedelskih strojih, avtomobilih, elektrotehniki, papirni industriji, kartonažni stroki, pohištvo, v lesni industriji v splošnem, v usnjaraki in tekstilni industriji, v klobučarstvu, galanteriji in industriji živil je bil poslovni uspeh dober.

Edino stroka — lončeno blago in steklo izkazuje pomanjkljiv rezultat.

Statistika stanovanjskega urada izkazuje letos še enkrat več kupecev kakor lani. Natančne podatke se ne more še objaviti. Povpraševanje je bilo večje kakor lani. Tudi kupecev izven Slovenije in inozemstva je bilo veliko več kakor lani.

Letošnji obisk velesejma cenijo na približno 140,000 oseb. Vsekakor pa moramo biti z letošnjim velesejmom v vseh ozirih zadovoljni. Upamo tudi, da bo velesejm v letu 1925 prinesel še večji razmah našemu gospodarstvu in da bo izkazoval še ugodnejše rezultate, kakor jih izkazuje letos.

Letošnji obisk velesejma cenijo na približno 140,000 oseb. Vsekakor pa moramo biti z letošnjim velesejmom v vseh ozirih zadovoljni. Upamo tudi, da bo velesejm v letu 1925 prinesel še večji razmah našemu gospodarstvu in da bo izkazoval še ugodnejše rezultate, kakor jih izkazuje letos.

Letošnji obisk velesejma cenijo na približno 140,000 oseb. Vsekakor pa moramo biti z letošnjim velesejmom v vseh ozirih zadovoljni. Upamo tudi, da bo velesejm v letu 1925 prinesel še večji razmah našemu gospodarstvu in da bo izkazoval še ugodnejše rezultate, kakor jih izkazuje letos.

Letošnji obisk velesejma cenijo na približno 140,000 oseb. Vsekakor pa moramo biti z letošnjim velesejmom v vseh ozirih zadovoljni. Upamo tudi, da bo velesejm v letu 1925 prinesel še večji razmah našemu gospodarstvu in da bo izkazoval še ugodnejše rezultate, kakor jih izkazuje letos.

Letošnji obisk velesejma cenijo na približno 140,000 oseb. Vsekakor pa moramo biti z letošnjim velesejmom v vseh ozirih zadovoljni. Upamo tudi, da bo velesejm v letu 1925 prinesel še večji razmah našemu gospodarstvu in da bo izkazoval še ugodnejše rezultate, kakor jih izkazuje letos.

Letošnji obisk velesejma cenijo na približno 140,000 oseb. Vsekakor pa moramo biti z letošnjim velesejmom v vseh ozirih zadovoljni. Upamo tudi, da bo velesejm v letu 1925 prinesel še večji razmah našemu gospodarstvu in da bo izkazoval še ugodnejše rezultate, kakor jih izkazuje letos.

Razpisane nagrade

Velike jubilejne kampanje K. S. K. J.

KAMPANJA OTVORJENA 1. OKT. 1924. ZAKLJUČEK ISTE 31. MARCA 1925.

STARE veljavne nagrade za POSAMEZNE CLANE(ICE):

- A. Za vsakega novega člana(ico) odrastlega (aktivnega) oddelka prejme član(ica), ki prosilca predlaga \$1.00. B. Za vsakega novega člana(ico) mladinskega oddelka prejme član(ica), ki ga predlaga 50c.

NOVE nagrade za KRAJEVNA DRUŠTVA, veljavne za pridobivanje članstva za aktivni in mladinski oddelek:

- D. PRVA skupina društev, broječa do 100 članov: I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00. E. DRUGA skupina društev, broječa od 100-200 članov I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.

KATOLISKI SLOVENC! PRISTOPAJTE K NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KATOL. PODP. ORGANIZACIJI: K. S. K. JEDNOTI!

Naravno čudo.

Nekaj skoro neverjetnega poročajo iz Magdeburga. Svinja je imela trinajst mladih. Eden je bil prav majhen, brez znaka življenja, vrgli so ga na gnoj. Par dni prej je imela pa tudi psica mlade, a so ji jih bili vzeli proč. Nekega jutra sliši kmetica v stranskem prostoru nenavaden šum. Mislija je, da so podgane, je šla po moža in sta šla skupaj v oni prostor. Tam sta dobila malega pujska, ležečega poleg psice, ki ga je dojila.

Mož, ki je kralja udaril. V Gooportu na Angleškem je umrl prejšnji mornariški pridigar Ralph Wilson. On je bil edini, ki se je lahko pobahal, da je angleškega kralja primeroma ob švicarskem samostanu sv. Bernarda. Najlepa scena se odigrava v samostanu in osebe so — menihi sami. Ker ni bilo mogoče redovnikov posneti brez njih vedenja ali pa improvizirati samostanske prebivalce, je družba zaposlila gospoda priorja za sodelovanje. Z ozirom na moralne tendence filma se je prior rade volje odzval. Tako bo publika videla večletnega telega priorja tega starodavnega samostana in njegove duhovne brate v filmu. Menihi — filmski igralci. Nekaj redkega.

Mesečna romantika v postelji. Bavarski kralj Ljudvik II., ki je jako pospeševal in gojil umetnost, je bil vrio naklonjen romantičnosti, dokler je bil še zdrav ter je tedaj večkrat pre-

korščil mejo okusa. Tako si je dal v svoji spalnici v gradu Hohenschwangau napraviti umesten mesec, ki je bil tako postavljen, da so njegovi žarki vsako noč razsvetljevali kraljevo posteljo. Ob enem je predstavljal strop spalnice umetni nebeski obok, s katerega so žarele zvezde. Okoli postelje so stale pomaranče in v kotu spalnice je šumel — umeten vodopad. To je bila romantika, kakršno je kralj ljubil.

Armada policajev v New Yorku. Mestni župan Hylan je sklenil povečati število policajev v New Yorku za 1,000, da bo znašalo število istih 14,000. Toliko policajev nima nobeno drugo mesto na svetu.

Francija pripozna sovjetsko Rusijo. Pariz. — V višjih uradnih krogih se zatrjuje, da bo francoska vlada pripoznala sovjetsko republiko v Rusiji. Pri estavi tozadevne medsebojne pogodbe si Frantija pridruže vse pravice v zaščito svojih podanikov na Ruskem, kjer imajo investiranih okrog 12 milijonov zlatih frankov.

Solun, Jugoslovansko pristanišče. Med Jugoslavijo in Grčijo je bila nedavno sklenjena pogodba, po kateri je dobila Jugoslavija za dobo 50 let del solunskega pristanišča v svojo porabo in nadzorstvo. Od sedaj naprej bo ta del pristanišča znan pod imenom "jugoslovanska svobod. zona" in meri 94 tisoč kvadratnih metrov. Uprava pristanišča bo pod jugoslovanskim nadzorstvom, postavna pravica pa bo pod grško vlado.

Ruski demanti prodani. Bruselj, Belgija. — Neka velika zlatarska tvrdka v Antwerpju je te dni kupila večjo količino ruskih demantov, katere je lastovala poljska vlada. Označeni demanti, ki so svoečasno krasili rusko krono, tehtajo 150,000 karatov in so vredni 140 milijonov frankov.

Za srečo!

POVEST.

Spisal
FR. MALOGRAJSKI.

(Nadaljevanje)

A predno se ta dva prav za-vesta, je bilo že celo krdelo lu- di med njima in ladijnimi okraj- kom. Več obupanih žensk je prosilo s pretresujočim glasom, naj jih spravijo v čoln, ko se zapodi truma Lahov med nje- ter jih začne, ne menč se za njih obupno vpitje in mile proš- nje, odzivati in naravnost tudi pobijati. Dve, tri ženske so padle pri tem v vodo ter se po- topile. Kakor je bil prevzet France od skrbi za lastno živ- ljenje, ga je vendarle razljutilo to nečloveško početje, in hotel je že skočiti med zverinske La- he, toda imeli so nože v rokah in mahali kakor blazni okrog sebe, tako da se jim nihče ni mogel približati. V tem se je ladija nagibala bolj in bolj, ta- ko da se oni, ki so se le zdaj dr- vilili proti krovnemu robu, ni- šo mogli vzdržati več po koncu.

Da bi bilj odpeli še kak drug čolnič, do tega ni prišlo, kajti ladija se je potapljala prehitro. Pač se je bilo spravilo še v en čolnič nekoliko ljudi, toda odve- žati ga niso mogli več, in čolnič se je z ljudmi vred prekucnil, ko se je pogreznila ladija, na katero je bil privezan.

Med vpitje ljudi se je meša- lo sikanje para, ki je uhajal iz kotla in pa brbranje zraka, na katerega je pritiskala voda, pridirajoča v ladijo, ter ga po- čkalo venkaj skoz mala okna- ca posameznih izbic (kajut).

France in Jakob sta stala še vedno drug poleg drugega, ne da bi si vedela pomagati, ko se začne ladija skrivati pod vodo. Kar jima izginejo tla pod nogami. Bila sta v vodi in nehote sta začela pluskati z rokami in nogami, da bi se obdržala na površju. Okoli njuju pa je čofotalo vse polno drugih ljudi, ki so se borili za življenje.

Razne stvari, katere je hra- nila prej ladija, so plavale zdaj po morskii gladini ter se zibale v morskii valovih. Iz enega prekucjenih čolničev pa priplo- vejo vesla in lemež proti Fran- cetu in Jakobu.

France se oprime hitro teh stvari. Držeč se jih z levico, poseže z desnico po nož v svoj žep ter poroče vrvi od platinne strehe, ki je krila prej parkirov krov. Plavala je nad vodo, ker se je ni bila še nanesala toloko, da bi se bila potopila. Nekj krmilar, ki je kobacal v bližju in je slutil, kaj namerava France, se mu pridruži ter mu začne pomagati. Zvezala sta bila vse one reči vkup ter napravila ta- ko majhen plav, katerega se je naglo prijelo kakih devet oseb, med njimi tudi Jakob. Pribli- ževali so se še vedno potaplja- joči ljudje, a bilo je premalo prostora zanje. Neka ženska se oprime Franceta z obema ro- kama okoli vratu. Pomagati si ni vedel drugače, nego da ji je razklenil roke ter ji napravil, stisnivši se k svojemu sosedu, toliko prostora ob svoji strani, da se je lahko držala za veslo. Nekaj časa je vztrajala tako, a ne dolgo. Počasi so ji omagale roke in pogoltnila jo je morskia globočina. Za njo pa so šli drug za drugim. Ene je prevzel mraz tako, da se niso mogli več vzdržati na površju, drugim pa so sploh opešale moči. Čim da- lje tiše je postajalo in čim da- lje več mrtvih trupel je gonila voda sem in tja.

Oni krmilar, ki je pomagal prej Francetu zvezati lemež in vesla, pripomni nekako vdano: "Tako bomo plavali kmalu tudi mi, kar nas je še tu! Kaj po- maga upirati se? Jaz za svojo osebo nimam zadoosti!"

Izreki, se izmuzne iz rešil- nega pasu ter se pogrezne. France poseže brj po pas ter ga spravi Jakobu na život. Napo-

sled sta se samo onadva držala še plava, vsi drugi so se bili že potopili.

"Sunj me dol," reče Jakob s slabim glasom, "da rešiš laže sam sebe!"

"Kaj ti hodi na misel?" od- vrne France. "Če se nas je dr- žalo doslej toliko ob tem lesu, se vzdrživa tudi midva. Reši- va se oba ali nobeden!"

Čez nekaj časa izpregovori zopet Jakob ter vpraša: "Ali si še kaj hud name?"

Videlo se je, da misli na smrt.

"Ne bodi nespametn!" ga potolaži France. "Pusti take stvari zdaj na strani in gledaj, da se obdržiš in da te ne odne- se voda!"

"Ne morem več," vzdihne Jak- ob. "Poždravi moje znance, če prideš kdaj vkup z njimi, pozdravi . . . tudi . . . Lojziko." Stegnil je še desnico proti Francetu, kakor bi mu je hotel podati v slovo, potem pa se spu- stil še z levo roko . . .

France ga zagradi naglo za desnico, da je ob vso moč, ne lo- čila od njega. In ker je videl, da je ob vso moč, in da se res ne more več držati, ga položi na plav. Tako je ležal nekaj časa Jakob, a dal ni nobenega zna- menja več, da živi. Oči je ime- odprte, toda bile so breizrazne, osteklenele. France si je priza- deval dolgo časa, da bi ga ob- držal na plavu, toda naposled so začele odpovedovati tudi njemu moči. Ko ga izpusti za kratek hipce, da bi se sam nekoliko bolje oprjel lesu, pridrvi mo- čan val, zaguga plav ter odnese Jakoba daleč v stran. Francetu sa mislo stori. Imel je še toliko zavesti, da je vedel presoditi nesrečo Jakobovo in sam svojo usodo . . .

"Sedaj bije tudi tebi zadnja!" Ta misel mu je prešinjala gla- vo. Noge so mu škrbetale mra- za, in čutil je, kako mu otrp- nevajo udje ter mu postajajo roke bolj in bolj lesene. Oči mu jamejo temneti, in vse se mu izpremeni v nekako meglo, iz megle pa se mu prikazuje zdaj ta, zdaj ona podoba . . .

Kmalu vidi Lojziko, ki mu po- daje resilno roko, kmalu je z očetom v rojstni hiši skppaj, kmalu se mu prikazujejo zopet znanci, od katerih se je bil ločil v Ameriki. Hipi, v katerih ni vedel, kje je in kaj se godi z njim, so se menjavali a hipi, ko je čutil, da je v vodi, ko je znal, da se mu bliža zadnja ura . . .

"A-a, tam prihaja čoln po- me," se mu zasveti še v glavi, potem pa ga zapusti popolnoma zavest . . .

ENAINDVAJSETO POGLAVJE

"Jutri pojedmo delat pismo!" Te besede, s katerimi je po- grabil oče Lojziko neke srede večer, ko je bil priklovrtil zopet od Komarja vinjen dom, so jo zadele huje, nego če bi ji bil rekel: "Jutri je zadnji dan svojega življenja."

Vedela je, da pride prej ali slej tako, in razna znamenja zadnjega časa so govorila za to, da sta se oče in Komar dogovo- rila že natanko, in da ne bosta več čakala dolgo, vendar ji je zagomazelo po životu; ko je ču- la zdaj iz očetovih ust to no- vico.

A črhnila ni nobene besede! Čemu? Je hotela mar še en- kratek ugovarjati? Kaj bi bilo pomagalo?

"Si li slisala?" zareži oče po daljšem premošku nad njo. Bi- lo mu ni prav, da je molčala, in njegove srdite oči so srpo rle- vanjo.

Lojzika prikima s povešanim pogledom.

"Ali boš govorila?!" vzroji oče in pogled mu postane še bolj divlj.

"Slisala!" odvrne Lojzika. Njen glas je bil slaboten, to pa očetu zopet ni bilo prav.

"Ali ne moreš odpirati bolje ust, da mevaš tako?" zarohni. "Takah mlilh Jer jaz ne maram, to menda že veš. Le gledaj, ka- ko se mi boš vedla jutri. Pazi, da ne bo treba med potjo in pred notarjem vleči vsake po- samezne besede iz tebe. In ti- stih obrazov mi tudi nikar ne delaj. Vesela bodi, da je tako, kakor je . . ."

Rentačil je še nekaj časa, po- tem pa se je zleknel na posteljo in zaspal.

Tudi Lojzika se vleže, a ona ni našla počitka. Rada bi bila zatnila oči, rada zaspala ter vsaj za malo časa pozabila svo- je bridkosti, a ni šlo . . .

"Tako daleč smo torej že?" je vzdihovala, in solze so ji za- livale oči. "Tako daleč . . . Ali se res ne da več izogniti te- mu?!"

Misli in misli, a rešilna pot se ji ne pokaže. Vse zaman. Vdati se bo morala.

Ker se je bil France odločil, da se vrne domu, se mu ni zde- lo vredno, da bi bil odgovoril na njeno pismo. Njo pa je zdaj vznemirjalo to, da ni dobi- la nikakega odgovora od njega. Ugibala je in ugibala, zakaj je obmolnil, in vsakovrstni dvo- mi so jo navdajali. Kesala se je, da mu je bila pisala tako. Morda je prav razumel ni in je valed tega užaljen. Ali pa mu je v pismu res rekla kaj takega, kar ni bilo prav? Začela je pre- mišljevat i in preudarjati, kaj je pravzaprav stalo v nje- nem pismu. A čim bolj je mis- lila, tem bolj se ji je dozdevalo, in so se nahajale v pismu stva- ri, katerih v resnici ni bilo v njem.

Obtoževala je sama sebe in si očitala, da je bila tako nespam- etna. Hotela mu je precej drugi dan pisati zopet drugo pismo; pojasniti mu je hotela vso stvar natančneje; prositi ga je hotela, naj pride, hitro pride.

A hkratu se je vprašala zo- pet: "Čemu?"

Čemu naj bi prišel? Kaj bi to pomagalo? Ali ni že sto- krat in stokrat sama sebe pre- pričala, da ji to ne bi koristilo mnogo, da bi je to ne moglo re- šiti? Oh, morda pa vendar, vendar. Morda bi se stvari po- tem vendar zasukale ugodneje. Morda bi jo Francetov prihod navdal z novim pogumom, da bi se mogla upirati še dalje.

Toda ne, ne. Zaman, vse za- man. Kar se je dalo storiti, je poskusila. Zdaj ji preostaja samo še eno — vdati se.

Divja bol ji je stiskala srce, v glavi pa se ji je sukalo in vrčelo, da ni bila zmožna več, misliti jasno. Samo ena zavest ji je ostala, ta, da pojdejo jutri, že jutri delat pismo, in da bo čez tri tedne morda že žena Ko- marjeva.

"In če bo res tako, če posta- ne res žena Komarjeva — kaj potem? Kaj bo z njenim sr- cem? Se li bo izpremenilo? Bo li mogla izpolnjevati dolžnosti, ki jih ima žena do moža?"

Te mučne misli so se ji pri- rile še v glavi do površja, po- tem pa se ji je zmedlo popolno- ma, in lotila se je je neka omot- ca, da ni vedela, spi li ali ču- je.

Drugi dan pa je bil Komar na vse zgodaj na Grilovem domu. Bil je praznično oblečen in kar žarel je v obraz.

"Ho-ho, ali gremo?" vpraša Lojziko, ki je ravno pripravlja- zajutrk. Opazil je bil njene ob- jokane oči, vedel je tudi, kakaj je jokala, a ni se zmenil za to. Ona v prvem hipu ni vedela, kaj bi odgovorila, potem pa je vendar rekla:

"Je li že tako pozno, da se mudi?"

"Čim prej odpravimo, tem bolj, ho-ho," odvrne Komar, sibi joč se na čevljevih koncih, kakor je bila njegova navada. Ponižni odgovor Lojzikin ga je navdal z veseljem in upanjem.

"Gledati moramo, da pridemo

kmalu k notarju," nadaljuje. "Zdaj ima gotovo mnogo opravi- ti, in kdor prej pride, ta prej melje, ho-ho, ali ni mari taka, oče Gril?"

"I kaj pak da," odgovori Gril s tistim svojim nenavadnim glasom, katerega je čula Lojzi- ka samo takrat, kadar je govor- ril s kakim drugim človekom. "Hiteti moramo, hiteti!"

"Le pripravite se torej," veli Komar. "Jaz grem še malo do- mu, čez kakke pol ure pa pridem z vozičkom po vaju. Ho-ho, boš videla Lojzika, kako bomo dir- jali!"

Komar se je vrnil, še predno je bilo preteklo pol ure. Lojzi- ka in njen oče sta se vsedla na voz, in oddrali so proti bližnje- mu trgu.

Ljudje so obstajali na cesti ter se ozirali za vozom. Delali so vsakovrstne opazke, iz kate- rih se je dalo posneti, kako do- bro so poznali razmere, kako dobro so umeli, kaj se ima zgo- diti.

"Zdaj peljejo jagnje v mesni- co," je pripomnil nekdo, hotec označiti Lojzikinjo občutje in njeno usodo.

"Da, pač," so pritrjevali dru- gi. "S tako težkim srcem je šla še malokatera delat pismo, kakor ga gre ta . . ."

Lojzika je čutila, kaj ima po- meniti to, da so gledali ljudje za njimi, in da so se odpirala okna pri hišah, mimo katerih so se vozili. Slutila je tudi, kaj govore, in kakšne sklepe dela- jo. Bilo ji je nepopisno hudo, voniti se tako pri belem dnevu poleg Komarja ter se izpostav- ljati radovednim očem. Kakor bi jo bilo sram, je zrla pred se v tla in molčala.

Komar pa je bahato zrl o- krog. Sem ter tja je tlesnil z jezikom in udaril z bičem pe- zraku, da bi tembolj pognal ko- nja. Včasi je tudi koga po- zdravil, če so srečali ravno ka- kega bolj znanega.

"Ho-ho, zdaj pa gremo," je vzkliknil zdaj proti temu, zdaj proti onemu. Smejal se je v enomer, in poznalo se mu je na obrazu, kako vesel je, da mu je

vse tako izteklo po volji. Za to pa, kar so mislili ter govorili ljudje po tihem o njem, se ni brigal. Tudi to ga ni motilo, da Lojzika ni mogla popolnoma pritižiti svoje žalosti, in da se ji je zdaj pa zdaj izvil globok vzdihljaj iz prsi. Niti pomen- koval se ni mnogo z njo, tem- več je govoril raje z njenim o- četom, ki je bil danes mehek in sladek kakor med, deloma, ker se je izredno dobro počutil na svojem sedežu v urno drdajo- čem vozičku, deloma, ker je upal, da se ga bo danes zopet lahko prav pošteno napil.

(Dalje sledi)

Bolečine

bodilni revmatične, nevral- gične ali krči hitro olajša- te, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL.

Izvrstno lokalno sredstvo za hrbtno hromost, oko- relost in otrplost mišic. Imejte ga vedno pri rokah.

Cena 50 ali 60 centov.

Zahtevajte pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

NOV NASELNIŠKI ZAKON.

Po novem nasečniškem zakonu so gotove osebe izvzete iz kvote, a nekatere pa imajo prednost v kvoti. Postopanje za dobavo po- trebnega dovoljenja je povsem drugačno od prejšnjega. Kdor želi koga dobiti iz starega kraja, ali želi sam potovati tja in se zopet vrniti, naj se obrne na me- ne za pojasnila in potrebne spi- se. Kojaki v Zgodnji Pennsil- vaniji najboljšo storijo, če pri- dejo osebe k meni. Uradne ure v pisarni od 9. do 5. Zvečer in ob nedeljah pa na domu, 208 — 57th St.

ANTON ZBASNIK,
Javni notar,
206 BAKEWELL BLDG.
(Nasproti sodnije)
PITTSBURGH, PA.

PIANE GRAMOFONE

kakor tudi popolna zaloga rot in plošč.

Pri meni boste dobili vsak muzikalčni instrument, mal ali veliki, za nizka ceno.

Blago razpošiljam po ceit Ameriki.

Se uljudno pripravam rojakom.

ANTON MERVAR
Music House,
6921 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO.

NA PRODAJ

je v Jolietu, Ill. na zapadni strani mesta vse moderno zgrajena hiša s 7 sobami; juž- na front; hiša je v dobrem stanju; cesta je tlakovana; pri hiši je garaža za 3 avto- mobile. Hiša se nahaja sredi slovenske naselbine na 511 Marble St.

Kdor se zanima za ta jako ugoden in redek nakup, naj telefonira pod št. 5880.

GOLSA

PREJ SEDAJ

Golsa v vsaki obliki je čisto brez- odvisni brez nobe, boljšine, boljšine ali ne- stitke, kakor so odšli evropski ustanovi od Harvard laboratorija. Mi dobimo stro- go sterilizirane Golse. So odlični Koder druga zdravila niso uspela, postaja po najo boljši, ki vam da vse navodila e celi in nje zdravilne. To vas ne vidi- ali. Pišite nam, mi vam bomo pos- KASOPOL LABORATORY, 1728 N. Kedzie Ave. Dept. 2017 Chicago, Ill.

ZOPET MI JE DOSPELA

Velika zaloga Lubasovih harmonik.

Zdaj si lahko pri meni naročite najboljši koli vrste harmonik, dvakrat, trikrat in štirikrat uršobene, umilne ali črvenaste. Imam tudi veliko salona lesih in celo 7-ovrstnih harmonik s sevalde fanto od 25.00 naprej. Pišite po cenik.

Dalje razpošiljam na vse kraje močno kiffane importirane litorne steklene. Cena 1 litra 40c; 1/2 litra 30c; 1 liter \$1.25; 2 litra ali štetan \$1.50.

V zalogi imam tudi steklene rodne kovane plankše, male po \$3.00, ve- like po \$5.00 in steklene garancirane kose po \$1.50.

Naslov naročite samo!

STEPHEN STONICH, Chisholm, Minn.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev

Naša banka plačuje na vložke na

"Special Interest Account"

4% OBRESTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zajamčena.

Naj bo vaše sedanje hranjenje vašo zaslomba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Važno, pametno in pravilno

ravna oni, ko svojega denarja ne drži doma brez obre- sti, ampak ga nalaga v varne, državne, okrajne, mest- ne (municipalne) ter šolske bonde in bonde občezna- nih korporacij, ki mu donajajo od 5% do 6% obresti na leto. Te obresti se lahko z odstriženimi kuponj lahko zamenjajo vsakih 6 mesecev. Če rabite denar, lahko bonde vsak dan morda celo z dobičkom prodate.

Način kupovanja bondev je priporočati tudi pod-pornim organizacijam in društvom.

Skoro vse bonde, katere lastuje K. S. K. J. smo jih MI prodali v popolno zadovoljnost. Pišite nam za pojasnila, da vam dopošljem ponudbene cirkularje.

A. C. ALLYN & CO.

71 W. MONROE ST., CHICAGO, ILL.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

ALI BOSTE TO JESEN POSLALI KAJ DENARJA V EVROPO?

V tem slučaju se vam bo izpla- čalo, če pridete v našo banko.

Celih sedemdeset let že vodimo bančne posle; pretežni del tega časa smo smatrali za nekako posebnost pošilja- nje denarja v razna mesta Evrope.

Ker smo v zvezi s svetovnoznanimi ban- kami vam damo vedno lahko najnižje cene pri pošiljanju denarja v inozemstvo. Zgla- site se torej pri nas!

Premoženje te banke znaša \$12,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

Agitirajte za K. S. K. Jednoto!